The Asian Classics Institute

Diamond Mountain University

In-Depth Course 1
Teachings of the Future Buddha:
The Uttara Tantra of Maitreya

Reading One: About the Text

On the Name of the Text

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས།

महायानोत्तरतन्त्रशास्त्र ।

These are the names of the text we will study for this course, the *Commentary on the Latter Part of the Series*, in Tibetan and Sanskrit. They are explained as follows by Gyaltsab Je Darma Rinchen (1364-1432), the famed disciple of Je Tsongkapa who became the first holder of his throne after the Master passed from this world. All the selections by Gyaltsab Je found in the readings for the course are taken from his *Treatise upon the Commentary on the Latter Part.*

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཞེས་པ་ནི་བོད་སྐད་དུ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཡཱ་ན་ནི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་ནུ་ཏྟ་ར་འམ་ཨུ་ཏྟ་ར་ནི་བླ་མ་དང་ཏན་ཏྲ་ནི་རྒྱུད་དང་ཤཱ་སྟྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ།།

Gyaltsab Je writes:

Now we will translate the name of the text, and then explain the name. Here is the first.

The title, in Sanskrit, is *Mahayana Uttara Tantra Shastra* [which in Tibetan is *Tekpa Chenpo Gyu Lamay Tenchu,* and in English*"Commentary on the Latter Part of the Series, in the Greater Way."*] . *Maha,* or *chenpo* in Tibetan, means "great," and *yana* (*tekpa* in Tibetan) means "vehicle" or "capacity." *Anuttara* or *uttara* (which is *lama* in Tibetan) means "higher," or "ultimate." *Tantra* (*gyu* in Tibetan) means "stream" or "series" or "secret book." *Shastra* (or *tenchu* in Tibetan) is "commentary."

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་འདིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་

In-Depth Course I: Teachings of the Future Buddha
Reading One

པས་ཆེན་པོའོ།།

Here is the second. "Vehicle" here can be the causal vehicle, in the sense of something that allows you to travel someplace. It can also refer to the resulting vehicle, in the sense here of someplace you want to travel to. We call this vehicle a "great" vehicle in that it possesses seven different qualities of greatness: qualities such as being "great" in the scope of its focus. It is great in its focus because it focuses upon an incredibly vast collection of scripture.

[The seven ways in which the way is "great" are presented in the *Jewel of the Sutras*, also spoken by Lord Maitreya:

> We speak of it certainly as the "greater" way
> Because it possesses seven kinds of greatness:
> Its scope is something which is great,
> And just so it is great in the two accomplishments.
> It is great in the wisdom, in the effort undertaken,
> In the skillful means that it employs,
> In the greatness of pure attainment,
> And in the greatness of enlightened deeds.

The "scope" is said to be great in that the greater way focuses upon vast texts such as the *Perfection of Wisdom in 100,000 Lines.* It is great as well in the two accomplishments: which refers to fulfilling the needs both of oneself and of others. It is great in wisdom because in this way one realizes the two different versions of the lack of a self.

The effort undertaken in this way is great because one embarks upon difficult work which requires three "countless" eons to complete. The skillful means employed are great both because one remains in the cycle of suffering due to the great power of ones compassion, and also because one employs wisdom to make oneself free of negative thoughts. Ones attainments are great in that one attains the ten powers of an enlightened being and such.

Finally, the enlightened deeds in this way are great in that one performs the twelve deeds of a fully enlightened being.]

རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པས་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྦྱོང་བྱེད་སྟོན་པའི་གཙུག་ལག་སྟེ། བླ་མ་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཤཱ་སྟྲ་ཞེས་པ་ལ་ཤཱ་ས་འཆོས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཏྲ་ཡ་སྐྱོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གེ་བསྒྱུར་པའི་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཡིན་ལ།

The "stream" here conveys a sense of going on in a continuum; that is, this is teaching which indicates to us what we can use to purify our mind, filled as it is with impurities. Furthermore, the word "ultimate" is meant in the sense of "latter." Thus we can say that the words so far describe the "latter part of the teaching, on the greater way."

The word "commentary," or *shastra* in Sanskrit, then indicates a treatise which explains the real idea behind this teaching. The Sanskrit root *shas* can mean "to fix," or "to repair," whereas *tra* can signify "to protect." The Tibetan word here for "commentary" then, *tenchu* [which is literally a combination of two words meaning "to show" and "to repair"] is a compound meant to convey these two senses of the Sanskrit.

དོན་བསྡུས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཆོས་ཤིང་ངན་སོང་དང་སྲིད་པ་ཙམ་གྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའོ།།

To summarize, we can say that this book helps us "fix" the great enemy within us—our negative thoughts—and serves to "protect" us from the terrors of the three lower realms, and of every form of suffering life in general.

The Prediction of Arya Asanga

There is a famous book by Yongdzin Yeshe Gyeltsen (1713-1793), the tutor of His Holiness the Eighth Dalai Lama, called *Stories of the Lives of the Lamas of the Lineage of the Steps of the Path.* In this text we find the famous prediction of Arya Asanga's coming into the world, as quoted in *Root Tantra of Gentle Voice:*

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

།ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ།
།ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།
།ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི།
།བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས།

In-Depth Course I: Teachings of the Future Buddha
Reading One

།མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན།
།རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད།
།འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད།
།གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར།

As the *Root Tantra of the Glorious Gentle One* states,

Nine hundred years after the time
That I pass into my final nirvana,
There will come a monk
By the name of "Cannot Be Blocked" [A-sanga].
He will be a master of the meaning
Of that particular commentary,
And he will, in many different ways,
Distinguish between the literal
And figurative meanings of the sutras.
He will be a great being
Who shows the world reasoning,
And he will open the ways
Of the major scriptures.

།དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི།
།ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད།
།དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི།
།བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
།བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར།
།མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་བསྡུས་དོན་བྱེད།
།ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ།
།དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ།

The way in which he masters reasoning
Will be through the one we call
The "Lady Messenger of Sala,"
And by the power of her secret words
His mind [*lo*] will become excellent [*sang*].
In an effort to help the teachings
Survive in the world, he will write
Works on the essence of the sutras,
And summaries as well.
He will live for a hundred and fifty years,
And when his body is finished
He will pass on to the Land of the Gods.

How Arya Asanga was Granted the Text

The following brief history of how Arya Asanga was granted the text of the *Commentary on the Latter Part of the Series* is from the *Great History of Buddhism* by the omniscient Buton Rinpoche (1290-1364).

གཅེན་གྱིས་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་ལ་བསྟན་པ་དར་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་རི་བྱ་རྐང་གི་ཕུག་ཏུ་སྒྲུབ་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས་མཚན་མ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན༔

The older brother, Asanga, said to himself: "I will go and do practices to reach Maitreya, so that afterwards I can work to spread the teachings." And so he went to a cave in the mountains of Jakang, and did his practices for three years, and didn't see the slightest sign that his work was having any result at all. He got discouraged, and left the cave.

རྒན་མོ་ཞིག་ཞིང་བལ་གྱི་འདབ་མས་ལྕགས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ལ་ཁབ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཁབ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། །སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །བསྒྲུབ་ན་མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་ན། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་བར་རློག ། ཟེར་བས༔

Outside he saw an old woman who was fashioning needles by rubbing away at a block of iron with a wisp of cotton. Asanga said to her: "How could you ever make a needle that way?" And she replied:

> There is nothing that a person
> Of courage cannot achieve

If they really apply themselves.
It may be something hard to do,
But if you persist, and never give up,
You can even turn mountains to dust.

ལོ་དྲུག་དང་དགུར་བསྒྲུབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན། ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་ཀྱང་བྲག་ཟད་པ་དང་། བྱ་སྒྲོས་བྲག་ཟད་པར་མཐོང་སྟེ…

And so Asanga returned to his practice, but after sixth year he left the cave again, and then once more in the ninth year. The first time he saw how water dripping slowly on a great boulder of rock had worn it down; the second time he saw how another boulder had been worn down by the wings of birds that touched it only occasionally.

ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས་ཀྱང་མཚན་མ་མ་བྱུང་བས་སྐྱོ་སྟེ་ཐོན་ནས་ཕྱིན་པ་ན་ཁྱི་མོ་རོ་སྨད་འབུས་གཞིག་པ་རོ་སྟོད་ཟུག་ཅིང་ཟ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ།

He went back again, but by the twelfth year he had still not received the slightest hint of any vision. Again he lost his courage, and left the cave. He came across a female dog; the lower part of her body had been eaten away by maggots that were now starting on the upper part, tormenting her. And then a high form of compassion was born in his heart.

བསལ་ན་འབུ་འཆི་མ་བསལ་ན་ཁྱི་མོ་འཆི་བར་སྣང་བས་རང་གི་ལུས་ལ་ཤ་བཅད་དེ་དེར་འབུ་བསལ་སྙམ་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཙེན་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ཏེ་གསེག་གཤང་གཏེང་པར་བཙུག་ནས་གསེར་གྱི་སྤུ་གྲི་གཡར་ཏེ…

It seemed to Asanga that, if he removed the maggots from the dog's body, then the maggots would die. But if he didn't remove them, then the dog would die. And so he decided to cut a piece of flesh from his own body, and put the maggots there. He went to into a nearby town, by the name of Achenta, and borrowed a golden razor by putting up his staff as collateral.

རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་ལག་པས་བླང་ན་ཤི་ཡིས་དོགས་ཏེ་སྤྱན་བཙུམ་སྟེ་ལྡགས་ཀྱིས་བླང་སྙམ་པ་དང་། ཁྱི་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་འོད་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནས།

Asanga sliced the flesh from his body, and went to pick up the maggots in his fingers but stopped—realizing that he might crush them. He determined to move them by lifting them up on his tongue, and so leaned over, closing his eyes as he did. Then suddenly the dog was gone, and before him stood the Lord, Maitreya, blazing in light. Asanga cried out:

།ཀྱེ་མ་ཡབ་ཅིག་བདག་གི་སྐྱབས།
།ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས།
།ཅི་ཕྱིར་ཆར་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་དཔུང་།
།གདུང་བས་བསྡིགས་ཏེ་སྐོམ་ཚད་འབབ།

Alas, one and only Father,
Savior who protects me;
I tried to reach you thousands of times,
But all my efforts were fruitless.

There I sat tormented in heat,
And you with a mass of seas,
Clouds full of comforting rain,
Sent me none, left me to thirst.

བདག་གིས་དེ་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རྟགས་མ་བྱུང་ན་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞེས་འཁངས་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས།

།ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་།
།ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུངས་ལྟར།
།སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་།
།སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོང་།

"I tried," Asanga wailed, "I tried so hard—and you didn't grant me the slightest sign. You have so little compassion," he said bitterly. And the Lord replied,

The King of the Gods
May send down the rain,

But if the seeds are not ready
Then nothing will grow.

The Enlightened Ones
May come to this world,
But if people lack goodness
Then they miss the sublime.

ང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིབ་པས་མ་མཐོང་ལ། ད་ལྟ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁྱོད་རང་ང་ཕྲག་གོང་དུ་ཁྱུར་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་ནས་བསྟན་པས་མཐོང་བ་མ་བྱུང་བས་དེར་ཡིད་ཆེས་སོ།

"I was there with you," continued the Lord, "from the very beginning. But the obstacles in your own mind prevented you from seeing me. Now these obstacles have been cleared away, because you found great compassion in your heart, and so you can see me. If you really want to appreciate how true this is, I suggest that you lift me up on your shoulders and show me off to everyone." This Asanga did; he soon realized that no one could see Maitreya, and then he believed what the Lord had told him.

ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་བ་ལ"'

And then Maitreya said to him, "What was it that you wished from me, anyway?"

ཐེག་ཆེན་དར་བ་ཞུ་འཚལ་བྱས་པས།

"I seek to spread the teachings of the greater way," answered Asanga.

ངའི་ཆོས་གོས་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུངས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ"'

"Well then, " Maitreya said, "take hold of my robes." And they travelled together to the Heaven of Bliss.

ལྷའི་དོ་སྐད་གཅིག ། མི་ལོ་ལྔ་བཅུའམ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་འཆད། ས་སྐྱེའི་གནའ་

མཆན་ལས་ཟླ་བ་དྲུག་བཞུགས་ཏེ་གསན་ཅེས་འབྱུང་ངོ། དེར་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་དུ་གསན་ནོ།།

Asanga stayed there for only the briefest moment of a day for the gods; it's said that, during this same time, 50 or even 53 human years passed. In early editions of the *Collection on the Levels,* there was a note which said that Asanga stayed for six months, learning from Maitreya. During his visit, the Lord taught him the Sutras on the Mother [the Perfection of Wisdom]; the Great Teaching on Yogic Practices; and a great number of sutras of the greater way in general.

དེ་དག་གི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཞུས་པས་བྱམས་ཆོས་ལྔ་བརྩམས་སོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདོད‴

Masters such as Sinha Bhadra say that Asanga begged the Lord to compose commentaries on the meaning of these works, and so the Lord wrote what we know as the Five Books of Maitreya.

The Five Books of Maitreya

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིས་ཀྱང་གནང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྒྱན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལྔའོ།

Gyaltsab Je writes:

And so he went to the Heaven of Bliss, and he listened to the holy Dharma, and he grasped, totally, the true meaning of the entire body of the Buddha’s teachings. And then for the sake of later generations that would appear on this earth he granted us a gift of this highest Dharma. The gift consists of the five great commentaries: what we call the two books of distinguishing; the two books which are jewels; and the *Commentary on the Latter Part of the Series, on the Greater Way.*

In-Depth Course I: Teachings of the Future Buddha
Reading One

།དེ་ལ་སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའོ།

Now generally speaking, Lord Buddha taught two different methods of distinguishing between those parts of his—the Conqueror's—teachings which are to be taken as figurative and those which are to be taken as literal. These two methods are those stated in (1) the *Sutra Requested by Infinite Wisdom* and the *King of Concentration Sutra;* among others; and (2) the *Sutra which Gives the Final Clarification of the Profound Meaning, the True Intent.*

།དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྟན་ལ་མདོ་སྡེ་ཕྱི་མས་ནི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ས་ཚིགས་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

The first set of works says that Lord Buddha was speaking literally when he taught that every single object which exists is devoid of existing by definition. These works say that He was speaking figuratively when he taught about the person, and the various parts of a person and so on, utilizing a wide variety of words and letters.

The latter group of sutras says that Lord Buddha taught that imaginary objects do not exist by definition, but that caused things—those which are therefore "under the power" of other things, and also totality—the true nature of the totality of all things, do exist by definition. They say that whenever Lord Buddha described all things comprehensively as not existing by definition, or else described all things comprehensively as existing by definition, He was thus speaking figuratively. Then later, when Lord Buddha clearly set forth a dividing line between some things existing by definition and other things not existing by definition, He was speaking—according to them—literally.

མདོ་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

ལེགས་པར་ཕྱེ་བས་མདོ་གཉིས་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་མཛད་དོ།།

Following the teachings of the former group of sutras, our protector, Nagarjuna, so perfectly initiated his particular system of distinguishing between what the Buddha stated in a figurative sense and what He stated in a literal sense. By so doing, Nagarjuna automatically established that the latter sutra was meant to be taken figuratively.

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི། རྣམ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་མདོ་སྡེ་ཕྱི་མའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གཙོ་བོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ།

Master Asanga then initiated, primarily speaking, the system of the Consciousness-Only School, by following the teachings of the two works on distinguishing and the *Jewel of the Sutras of the Greater Way;* which is to say, he depended on the method of distinguishing between the figurative and the literal which is presented in the latter type of sutra. Master Asanga commented, in addition, upon the true intent of the scriptural collection of the lesser way.

The Progression of the Five Books

རྒྱལ་ཚབ་རྗེས། དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་གཞི་ཆོས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ།

Gyaltsab Je writes:

Here is what is presented in the first of the five books of Maitreya: *Distinguishing between Things and the Nature of Things.* It first describes "things," in the sense of the things that act as the basis for this cycle of suffering life to occur. And these are "things" in the sense of anything where object and subject appear as two: where caused things, those under the control of other factors, could exist in truth.

The book then describes the "nature of things" as being that thing which, when you focus upon it

and accustom yourself to it, acts as a basis for attaining freedom from suffering: that is to say, emptiness, in the sense that object and subject are devoid of being "separate" things.

དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ནི་གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ།།

Here next is what is presented in the second book, called *Distinguishing between the Middle and the Extremes.* Starting from a description of things existing in truth, of the appearance of duality, it goes on to divide all objects into the three characteristics. It continues by setting forth a description of the original state of things, the path, and the result of the path, in both the shared and unique vehicles.

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ནི། གཉིས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་།

The third book, the *Jewel of the Sutras of the Greater Way,* does not deny the idea of things existing in truth, of duality. It starts off with a description of how one awakens the inner seed for the greater way. Then it sets forth the method by which bodhisattvas bring their realizations ever higher and higher, and also includes an expanded explanation of the means by which we attract and guide disciples.

གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་པ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ།།

These first three treatises go no further than presenting a kind of ultimate reality which would be comfortable for the minds of selected disciples. They never clearly set forth ultimate reality in the form of saying that every object in the universe is devoid of any nature of its own.

བསྟན་བཅོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་

དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་།

The Master [Asanga] initiated, perfectly, the way of the Consciousness-Only school by composing the *Collection of Five Works on the Levels,* the two compendiums, and other works. He did so in keeping with the method for determining what is figurative and what is literal which is found in the *Commentary on the True Intent of the Sutras,* all following the three treatises just mentioned.

ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཁ་ཅིག་ཏུ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཚོགས་ལམ་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་སྟན་ཅིག་ལ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་གསུང་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་གསུངས་སོ།།

In his work called the *Levels of Listeners,* Arya Asanga described certain methods that had been spoken in a number of works within the scriptural collection of the lesser way. These show how what we call "rhinoceros-like" self-made buddhas and those belonging to the family of the greater way can achieve, in a single sitting, levels such as the path of accumulation (which would normally take a hundred eons) and the various stages—"heat" and those above it—within the path of preparation (which would normally take three "countless" eons).

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་མོད་ཀྱི། བཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ངོ་བོ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་སྦས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

Now admittedly the ultimate worldview, that of emptiness, is repeatedly described in the fourth of the five books: the *Jewel of Realizations.* Nonetheless, the main subject set forth in this work concerns the precise nature, number, and order of the stages by which persons of the three different types achieve their realizations. This is a topic which is hidden within the more extensive, the medium-length, and the more abbreviated versions of the sutras on the perfection of wisdom, and the Master brings it out clearly in this text.

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གོམས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

Now the fifth and final book, the *Commentary to the Latter Part of the Series, on the Greater Way,* presents something which can only be taught to certain people after their minds have already been cultivated using the methods of the Consciousness-Only School; or, in the case of those disciples who already of the greater-way type and who have intellectual faculties of the very highest order, from the very beginning. In fact, it is something path which has to be realized even in order to the "enlightenment" of the listener track and that of the self-made buddha's track.

And this something happens to be the fact that every object in the universe is devoid of any true existence; the ultimate reality; that which is free of any false elaboration. This emptiness is clearly described both in the more extensive, the medium-length, and more abbreviated versions of the sutras on the perfection of wisdom, as well as in the *Sutra on the Buddha-Essence,* without any difference in the presentations.

And it is this emptiness which I will now explain, in a very clear way, in my own commentary—exactly as the Master himself intended it.

The Six Questions of the King

After returning from the paradise of Maitreya, Arya Asanga went into the forest in a very secluded area; here he taught the five books to a select group of his disciples. In time, the arya's fame spread throughout the land—people began to say that he could perform miracles. The local king tested the master to see if this were the case and, when he realized that this was truly a master, supported Arya Asanga for the rest of his life in building Buddhist universities, retreat centers, and so on. Here is some of the story of the test, from the *History of Buddhism* by the venered Taranatha (1575-1634).

དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་བསམས་པ། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་སོ་གྲགས་ན། དེ་ཉིད་བདེན་ན་བདག་གིས་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པར་བྱ། གལ་ཏེ་མི་བདེན་ན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བོའི་དབུས་སུ་བརྒྱལ་ཏེ་དམའ་དབབ་པར་བྱའོ།

In that time the king of the land was named Gambhira Paksha; he used to recite out loud the sutras on the perfection of wisdom. One day he thought to himself, "Everyone says that this master is an arya, and that he has the ability to read other people's minds. Now if this is true, then I too will sing his praises. But if it is not true, then this man is deceiving the people; and I will do my best to expose him in public, and bring about his downfall."

ཞེས་བློན་པོ་རྣམས་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་བགྲོས་ཏེ། ཕོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས། བསོད་སྙོམས་དང་ན་བཟའ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ཕུལ་ཏེ།

The king then consulted with his ministers, Brahmin priests, and some five hundred very trustworthy people. They decided to invite the Master and his followers into the confines of the palace, amidst a great crowd of people. They presented the group with fine offerings of food and new robes.

ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་མ་ཧེ་ནག་པོས་དཀར་གྱིས་བྱུགས་པ་སྦས། གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཚོགས་བླུགས། ཁ་སྦྲང་རྩིས་བཀང་སྟེ་རས་ཀྱི་གཡོགས་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ནས། ཁྱིམ་འདི་ན་ཅི་ཡོད། ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་དྲིས་ནས། ཇི་བཞིན་དུ་གསུངས།

Meanwhile, the king had a bull taken to an inner room, painted over with whitewash, and left hidden there. Then he took a vase made of pure gold and poured a great variety of filthy things into it. On top of this he added a thick layer of honey, then covered the vase with a cloth. He picked it up in his hands, went out to where the Master waited, and asked him, "What do I have in my private quarters? And what do I have here in my hands?" The Master's reply was right on the mark.

འདི་ཙམ་ནི་ལྐོག་གྱུར་ཤེས་པ་ཆུང་ངུ་ལའང་འབྱུང་ན། སེམས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་སྙམ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་ཚིག་ལ་དྲི་བ་གསུམ། དོན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་ཡིད་ཀྱིས་དྲིས་པས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལན་གསུང་ནས། རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆུང་ངུ་རེ་ཡང་མཛད་དོ།།

The king thought to himself, “Even somebody with just a little ability to see hidden things could have figured that out. So let’s see if he can actually read minds or not.” And so mentally, without saying anything, he asked the Master six questions about the sutras on the perfection of wisdom. Three of the questions concerned certain wording found in the sutras, and three of the questions concerned the meaning of the sutras. The Master was able to answer all the questions correctly, and even went so far as to compose various small treatises on each of them, all in keeping with ideas like the three natures.

དེ་ལ་ཚིག་གི་དྲི་བ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འདི་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རམ།

Here are the three questions about the wording:

(1) “Lord Buddha was asked the following question: ‘The word “bodhisattva” can refer to yet another term. What is that term?’ And yet all the Buddha replied was, ‘A bodhisattva is something that is perfectly, absolutely, impossible to see.’ Are we then to consider this one of those ideas about which Lord Buddha refused to comment?”

བྱ་ཤིན་ཏུ་ལུས་ཆེ་བ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་དཔེར་བྱས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་འདི་དོན་གང་དང་སྦྱོར།

(2) “Lord Buddha once spoke of a metaphor for a huge body: He said ‘There is a bird with a huge body, one which reaches 500 *yojana* [about 750 miles].’ What is the true meaning of this metaphor?”

རི་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་མཚན་མ་མ་མཐོང་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་ཐག་ཉེའོ་ཞེས་པ་ལ། མཚན་མ་མ་མཐོང་བའི་ས་འཚམས་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས།

(3) "Lord Buddha once said, 'Once you no longer see any sign of the mountains and forest, you know you are approaching the sea.' What marks the line then where you still see the signs?"

དང་པོ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོས། གཉིས་པ་ནི་དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ། གསུམ་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའོ།

"The first," replied the Master, "is a reference to the inner state of emptiness. The second is talking about virtuous karma of immense power. The third refers to the "greater" or final step within the stage of the path of preparation known as "the highest of things."

དོན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་ནི།

Here are the three questions about the meaning:

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད།

(1) "Does foundation consciousness exist in a substantial way or not?"

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དམ།

(2) "Lord Buddha proclaimed that no object in the universe has any essence of its own. Does this imply that this lack of essence itself lacks any essence?"

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་མི་བྱེད་མཁན་དང་། མི་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ།

(3) "It is explained that emptiness doesn't make every object in the universe empty. What is the emptiness that doesn't make things this way; and what is the emptiness that isn't made this way?"

དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྨྲར་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད།

གསུམ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་བློ་དང་། དེས་བྱེད་ཚུལ་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལན་བཏབ་པོ།

The Master answered all three questions just as they were meant to be. To the first he replied, "Deceptively speaking, foundation consciousness does exist in a substantial way. And a kind of consciousness or mind that we could talk about in ultimate terms has no meaning at all."

To the second question he replied: "If we keep in mind the idea of the three different kinds of a lack of essence, one must then divide the general lack of essence itself into one which does, further, lack any essence of its own; and one which does not."

To the third question he replied, "The first emptiness in question, the one which could have made things empty, only refers to the state of mind perceiving emptiness. The way in which it could have made things empty is to make something devoid of something now that it wasn't devoid of before. And both of these—a mind that could *make* things empty, and an emptiness that it made which didn't exist before—are something that I deny could exist at all."

How High Was the Arya?

There are only a handful of Buddhist sages in the last few millenia who are openly said to have reached the direct perception of emptiness (the state of an arya) and the wish for enlightenment (bodhichitta). Three of these happen to be Lord Maitreya, Arya Asanga, and Arya Nagarjuna. Here is how their achievements are described in the accounts of Buton Rinpoche and Taranatha.

ཏཱ་ར་ན་ཐས། ད་ལྟར་ཕྲག་པར་ཁུར་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུང་། བསྟན་པས་གཞན་སུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་།

[Taranatha writes that when Master Asanga had his vision of Lord Maitreya after attempting to help the wounded dog,]

Lord Maitreya said to him: "Well then now pick me up on your shoulders, and show me to all the people in the town there."

This the Master did, but none of them saw anything at all on his shoulders.

ཆང་ཚོང་མ་ཞིག་གིས་ཁྱི་གུ་ཞིག་ཁུར་བར་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཕྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་། དབུལ་

པོ་ཁུར་བསྐྱེད་པས་ཚོ་བ་ཞིག་གིས་ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་ཤིང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བོ། དུས་དེ་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ།

There was though one barmaid walking by who saw the Master carrying a puppy on his shoulders, and because of this she later on gained that spiritual attainment called "never-ending material wealth." There was also a poor man, who made his living carrying things on his back, that saw just the very end of Lord Maitreya's foot. And even this much allowed him to reach a state of deep concentration, and the various spiritual attainments that are shared with meditators of other traditions. At this point too, Master Asanga himself attained the "meditative concentration of the stream of the Dharma," [which is an ability to recall spiritual teachings one has received in the past, with ease. This ability is gained during the Path of Preparation, prior to seeing emptiness directly.]

བུ་སྟོན་གྱིས། འགྲེལ་ཆུང་གི་བཤད་པ་ཚིག་གསལ་དུ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྙེས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་ནོ་ཞེས'''

[Buton Rinpoche writes that] *Clear Words*, an explanation of the briefer commentary, states that "[By the end of his life] Master Asanga was able to attain the third bodhisattva level, [which would require seeing emptiness directly on the first level, and therefore understanding the very highest presentation of emptiness]. Nonetheless, he presented the teachings of the Mind-Only School, only in order to guide his brother Vasubandhu further.

ཡང་བུ་སྟོན་གྱིས། འགྲེལ་པར། བྱམས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཐོགས་མེད་ནི་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་སོ།

[Buton Rinpoche writes further that] the commentary to the *Jewel of the Mind-Only School* says that "Maitreya was a bodhisattva on the tenth bodhisattva level; Asanga was a bodhisattva on the third bodhisattva level; and Nagarjuna was a bodhisattva on the first bodhisattva level."